

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

І. О. Сяська

***КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ***

Методичні рекомендації

Рівне – 2019

УДК 371.134 : 373.3:504
С 99

Сяська І. О. Методичні рекомендації до викладання навчальної дисципліни «Концепція сталого розвитку». Рівне, РДГУ. 2010 48 с.

Рецензенти: **Войтович О.П.** – доктор педагогічних наук, професор кафедри екології, географії та туризму Рівненського державного гуманітарного університету;
Гуцман С.В. – кандидат біологічних наук, завідувач кафедри природничо-математичної освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Методичні рекомендації до проведення лекційних, практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Концепція сталого розвитку» побудовано з урахуванням завдань навчальної робочої програми курсу та у відповідності до освітньо-професійних програм. Рекомендовано для викладачів, а також студентів закладів вищої освіти спеціальностей 014.15 Середня освіта (Природничі науки), 014.05 (Біологія та здоров'я людини) освітнього рівня «Магістр».

Затверджено на засіданні кафедри біології та здоров'я людини РДГУ, протокол № 8 від «30» серпня 2019 р.

Затверджено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету РДГУ, протокол № 6 від «17» вересня 2019 р.

© Сяська І.О., 2019 р.

Передмова

«Концепція сталого розвитку» у своєму змісті обґрунтовує принципи екологічно збалансованого природокористування, що передбачають узгодження екологічних, економічних і соціальних чинників розвитку суспільства та розкриває роль освіти у подоланні екологічної кризи й розвитку суспільства. На вивчення цієї дисципліни було передбачено по 3 кредити ECTS – 90 академічних годин, відповідно до освітньо-професійних програми «Середня освіта (Природничі науки)» та магістерського рівня вищої освіти, введеної в освітній процес Рівненського державного гуманітарного університету

Для навчально-методичного забезпечення викладання зазначеної дисципліни було розроблено комплекс матеріалів: робочу програму (мета, завдання, виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, обсяг та організаційні форми її вивчення, перелік компетентностей, які формуються у результаті вивчення дисципліни, програмні й очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання, форми та засоби поточного і підсумкового контролю), лекційний курс з мультимедійними презентаціями, методичні рекомендації до виконання практичних робіт та до самостійної роботи здобувачів вищої освіти; питання, задачі, завдання або кейси для проміжного і підсумкового контролю знань.

Викладання дисципліни «Концепція сталого розвитку» має на меті забезпечити формування знань щодо теоретичних аспектів сталого розвитку: про оптимізацію і гармонізацію взаємовідносин людини і довкілля, створення теоретично обґрунтованих заходів по стабілізації та поліпшення екологічної ситуації в сучасних соціально-економічних умовах. Всебічне вивчення існуючих проблем взаємовідносин людини із навколишнім середовищем повинні забезпечити стратегічні підходи до вирішення як нагальних, так і перспективних місцевих і регіональних екологічних проблем та здійснення відповідної просвітницької роботи серед населення, зокрема,

учнівської молоді. Основними завданнями вивчення дисципліни «Концепція сталого розвитку» є:

- 1) сформувати у студентів стійкі знання про сталий розвиток;
- 2) навчити студентів комплексно підходити до вивчення актуальних проблем суспільства;
- 3) ознайомити студентів із прикладами застосування принципів сталого розвитку;
- 4) розглянути сутність основних екологічних загроз соціального, культурного життя та економічної діяльності;
- 5) розкрити роль освіти у подоланні екологічної кризи й розвитку суспільства.

На вивчення дисципліни передбачено такі організаційні форми навчальних занять: лекційні (20 годин), практичні (10 годин) і 60 годин самостійної роботи з обов'язковим виконанням індивідуального навчально-дослідницького завдання (ІНДЗ). Очікувані результати вивчення дисципліни: студенти повинні мати глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу: знати історію формування концепції сталого розвитку, теоретичні засади та особливості її застосування, економічні, соціальні, екологічні аспекти та загрози сталого розвитку на різних ієрархічних рівнях: від глобального до локального. Вміти аналізувати актуальні проблеми сучасності у контексті сталого розвитку, встановлювати їх причинно-наслідкові зв'язки, визначати шляхи оптимізації природокористування певних територій. Застосовувати принципи сталого розвитку у екологічній освіті і вихованні школярів.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

У робочій програмі дисципліни «Концепція сталого розвитку» навчальний контент поділений на два змістових модулі:

1. *Основні поняття, етапи формування, принципи та складові концепції сталого розвитку.* До його складу входять 5 тем, які проводяться у формі лекційних і практичних занять та самостійної роботи студентів.

- Лекція «Формування концепції сталого розвитку. Основні поняття та визначення». Тема охоплює історичні передумови становлення концепції сталого розвитку; сутність понятійно-термінологічного апарату; обґрунтовується актуальність впровадження концепції сталого розвитку в економіку, освіту, політичний курс держави.

У цій темі передбачено виконання Практичної роботи 1. «Історія виникнення і формування концепції сталого розвитку». Проведення роботи здійснювалося із застосуванням ігрової технології у формі прес-конференції, де студенти були поділені на три групи з виконанням певних функцій: 1) журналістів, які на основі аналізу передісторії виникнення концепції сталого розвитку готували дискусійні питання щодо природних, економічних, соціальних і культурних передумов, що спонукали до пошуку шляхів виходу на рівень стійкого розвитку; 2) представників державної влади, економіки, освіти, природничої науки, культури, які давали відповідь на поставлені питання; 3) критиків, які здійснювали системний аналіз глибини і обґрунтованості поставлених питань і наданих відповідей, при цьому проводячи оцінювання закріплених знань і вмінь студентів. Роль викладача полягала у загальній організації гри, слідкуванні за дотриманням правил гри її учасниками, підведення підсумку заняття і погодження результатів оцінювання.

ЗМІСТ

Передмова.....	3
Робоча програма навчальної дисципліни «Концепція сталого розвитку».....	5
Навчально-методичне забезпечення викладання дисципліни «Концепція сталого розвитку».....	25
Види завдань до самостійної роботи студентів.....	36
Сформовані компетентності і результати навчання з дисципліни «Концепція сталого розвитку».....	40